

גיליון מס' 225 | פרשת שמיני
תשע"ז שנה חמישית

גליון זה יוצא לעילוי נשמת
האשה חשובה
מרת פריידא
בת הרה"ח ר' סיני זינדל ע"ה
תנצב"ה

דברי שי"ח

ממרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

פשט על הפרשה

"וכל אשר אין לו סנפיר וגו' מבשרם לא תאכלו ואת נבלתם תשקצו" (יא, יא)
צ"ב מה שייך נבלתם בדגים שאין בהם שחיטה כלל, ובת"י אי'
ומן הנייתהון תתרחקון והיינו סחורה דדגים טמאים אין
אסורין בהנאה וגו' צ"ב למה דוקא נבלתם. ויל' דמבואר ביר'
פ"ז דשביעית דדוקא בדבר העומד לאכילה אסור בסחורה ולא
העומד לגדל והנה תנן בפ"ג דעוקצין מ"ט דדגים טמאים
צריכין מחשבה לטו"א דסתמא אין עומדין לאכילה (ורק
בכרכים מצוי אוכלין גם לזה ע"ש) וא"כ הקונה דגים טמאים
חיים מסתמא קונה אותן לגדלן לנזי ומותרין בסחורה ורק
נבלתם דל"ש לגדלן וע"כ קונה אותן לאכילה לכן אסור למכרן.
ובת"כ דרשו ואת נבלתם תשקצו לרבות יבחושין שסינן
כדפירש"י וגו' צ"ב למה כתיב נבלתם. ויל' דחיים בלא"ה
אסור משום בל תשקצו כמ"ש בשבת צ' ב' וקמ"ל דגם נבלתם
אסורה.

(שעמא דקרא)

עלי שי"ח הקבלת פני רבו

בימי חול המועד קיימו רבבות עמך בית ישראל את מצות הקבלת
פני רבו ועלו לברכת החג בבית מדרשו של מרן שליט"א בזמנים
המיועדים, מרגש היה לראות את הקהל הגדול הבאים עם טפם
מכל כנפות הארץ, והיו עיניך רואות את מורידך.

בתחילת החג, טרה רבינו שליט"א ועלה למעונו של מרן ראש
הישיבה הגרא"ל שטינמן שליט"א לברכת החג, רבינו בירכו
שיהיה לו רפואה שלימה ומרן רה"ל בירכו בחזרה בברכת אגוטן
מועד.

במהלך הביקור דנו גדולי הדור בשאלה הידועה אודות הנאמר
בהגדה של פסח 'עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע
זמן קריאת שמע של שחרית, וידוע השאלה. והלא מצות הסיפור
ציאת מצרים היא עד עלות השחר ומה ענין זמן קריאת שמע
(שהוא יותר מאוחר) לכאן, וכדרכם כל אחד ענה לפי עיניו ועיקרי
הדברים הלא הם מובאים בספריהם, (ראה הגדה של פסח אילת
השחר, ובספר שיה הפסח).

* *

ובאותו ענין, כידוע כי המוני בית ישראל זכו בחול המועד זה
ליכנס אל הקודש פנימה, לביתו של מרן הגרא"ל ולברך
ולתהברך. מחמת הדוחק הגדול שהיה שם והציבור האדיר שהגיע
זירזו הגבאים המסורים כל אחד ואחד שלא יתעכב כלל, ורגע
כמימרא נכנסים ויוצאים.

בנושא זה שאלו את רבינו שליט"א כי במשנה ברורה (ריש סימן
רכ"ה) נפסק כי הרואה חכם מחכמי ישראל שלא ראה אותו
שלושים יום מברך שהחינו וברוך שחלק, ושאלו כי במציאות
אצל מרן הגרא"ל הזמן כל כך מועט שבקושי אפשר לומר רבע
ברכה, איך יש לנהוג במקרה כזה, האם לברך לפני הראיה או
אחרי, או לא לברך. וענה כי ברגע שרואים אותו יש להתחיל
לברך בפניו ברוך שחלק מחכמתו, ואפשר גם להמשיך הברכה
שלא בפניו, ואח"כ שהחינו - שזה ברכה על עצם השמחה, ואין
צריך ברגע הראשון.

דבר העורך

כידוע שזמן ערב פסח, הוא הזמן שבו מבערים את
החמץ מהבית, בזמנים קדושים אלו, שכולם עוסקים יומם
ולילה בעבודה קשה, כדי לעשות את רצון הבורא יתברך,
השטן עומד ומתפוצץ, איך יתכן שכולם יעסקו רק במצוות,
ועוד בדבקות כזו, ובעבודה קשה, הרי זה גירא בעינא, מה
עושה השטן, הוא מצא עצה נכבדה, להכניס לחץ בבית, ועל
ידי זה, יבואו לכעס, ואם כן כל העבודה אינה שוה, וכבר
אמר הבית אהרן מקארלין, שמעבודה קדושה זו של ערב
פסח, אפשר להגיע לרוח הקודש, אבל הכעס הורס הכל.
לפנינו סיפור מדהים, איך שאשה התגברה על הכעס הטבעי,
ומצאה...

באחת המשפחות, לא התקיימה הקללה, שהחמות יש לה
שנאה לכלה, אלא החמות והכלה חיים זה לצד זה, באהבה
ואחוה ושלוש ורעות, עד כדי כך, שהכלה מגיע לבית
החמות בערב פסח, ועוזרת בנקיון, ואפילו יש לה יד
חופשית, לזרוק מהבית, כל מיני דברים ישנים, והזמן הטוב
ביותר לעשות את הסדר הוא בערב פסח.

למרות הבית החמים שמשרה החמות, מכל מקום עננה
רובצת על הבית, כאשר יש להם שלשה בחורים מבוגרים
שעדין לא מצאו את זיווגם, ואמה החמות של הכלה שופכת
לבה יומם ולילה בתפילה, שכבר יושעו, וגם הם יזכו להקים
את ביתם.

שנה שעברה בערב פסח הגיע הכלה לבית החמות והתחילה
לנקות את הארון לפסח, ובדרך כבר בדקה איזה בגדים אינם
בשימוש, והחליטה לזרוקם לאשפה.

החמות שהגיעה לאחר יום עבודה לביתה, וראתה את הסדר
שעשתה הכלה בארון, חשכו עיניה, אמנם הבגדים באמת
היו ישנים, ולא באו לשימוש אך באחד הבגדים היו לה,
שלשה תכשיטים יקרים, ששמרה אותם בתוך הבגד הישן,
מחשש עינא בישא.

החמות לא אמרה דבר, אלא ירדה מיד למטה לאשפה, כדי
למצוא את הבגד עם התכשיטים, כשהגיע למטה, ראתה
שהפח כבר מרוקן, משמע שהמשאית עברה לפני שעה קלה,
והתכשיטים כבר נמצאים עמוק עמוק בתוך המשאית.
החמות עלתה לביתה, וכבר תכננה איך לומר להעיר לכלה,
על הנזק הרב שגרמה מחוסר אחריות, והרי היתה צריכה
לבדוק בכיסים, אולי יש שם דברים יקרי ערך.

כשעלתה במדרגות, חשבה לעצמה, הרי אם אדבר עמה
קשות, אני יודעת איך זה יתחיל, ומי יודע איך יסתיים, אני
אתחיל לצעוק, והכלה תפגע, ומי יודע מה יהיה בסוף, היא
נשכה בשפתיה, ופתחה בתפילה, רבונו של עולם, הכלה
זרקה לי שלשה תכשיטים, אני שותקת, ואיני אומרת לה
דבר, אני מבקשת ממך בורא עולם, תן לי שלשה תכשיטים
אחרים, לשלשת בני, שכבר הגיעו מזמן לפרקם.

החמות נכנסה לביתה, והודתה מאד לכלה, על הסדר והניקון
המופתי, ושניהם יצאו מרוצים.

לא יאומן, אבל העובדות מדברות בעד עצמן, תוך חודשיים
כל שלשת הבחורים התארסו, וכולם קבלו ברוך השם, כלות
חסודות, שכל בחור חולם לקבל זיווג כזה, אשרי האנשים
הידועים לנצל רגעים קשים כאלו, ולנתנם לדרך הטובה
ביותר.

בברכת עבת Se
קי"א ברו"א
בחק פ"ט ע"ב (א"ב)

שו"ת בענייני ספירת העומר

ספירת העומר

ש. ספירת העומר ונזדמן לו לעשות קידוש לבנה מה יעשה קודם.

ת. המנהג ספירת העומר.

ש. ספירת העומר וקידוש לבנה מה יקדים דלכאו' יותר תדיר כל חודש קידוש לבנה אבל יותר פעמים יש ברכת ספירת העומר.

ת. אם מתפלל בבית הכנסת יקדים ספירה כי עוד לא יצא לחוץ.

ש. בארחות רבינו הובא בשם מרן החזו"א זיע"א באחד שהגיע לאחר שהקהל סיימו תפילת מעריב והם עומדים לספור ספירת העומר האם יספור ספירת העומר בציבור אן שיתפלל קודם תפילת ערבית ביחידות והורה החזו"א ברוב עם עדיף. האם זה משום שסובר שברוב עם עדיף על תדיר או מטעם שיטת המור וקציעה שאפשר להקדים ספירת העומר למעריב משום דאורייתא מקדימים לדרבנן.

ת. כנראה דסבירא ליה דרוב עם עדיף.

ימי הספירה

נהגו העולם לשיר בימי הספירה 'וספרתם לכם ממחרת השבת' (ויקרא כב, טו) צ"ע איך נוהגים כך, הרי אמרו חז"ל (סנהדרין קא, א) ת"ר הקורא פסוק של שיר השירים ועושה אותו כמין זמר וכו', רש"י מפרש שם, שזה נכתב לרבנות וא"כ כ"ש שאסור לשיר פסוק מן התורה.

ת. לצורך מותר כמו שכתב הרשב"א, וכאן הוא צורך לזרז למצוה.

ש. חולה שרוצה לחזק את רוחו, האם מותר לנגן בעבורו בכלי זמר.

ת. בצנעה.

ש. חתן ביום ל"ג בעומר האם צריך לצום.

ת. כמדומה שלא.

ש. קטן האם יכול להוציא קטנים כמותו בברכת ספירת העומר.

ת. לא.

ש. בברכת ספירת העומר שחברו מוציא אותו ידי חובה ובטעות ענה על ברכתו ברוך וברוך שמו האם יצא או שצריך לברך מחדש ולספור בעצמו.

ת. יש אומרים דהוי ספק וכך דעת הגר"א.

ש. בספר סדר היום מבאר ענין ספירת העומר בבית הכנסת משום 'ברוב עם הדרת מלך' צ"ע א"כ אדם שיש לפניו ב' מנינים מנין אחד קטן ומנין אחד גדול יותר ויש בו יותר 'ברוב עם הדרת מלך' האם לפי דבריו כך צריך לנהוג להתפלל במנין הגדול יותר משום 'ברוב עם הדרת מלך'.

ת. אין חייב.

ש. האם מותר לעבור דירה בימי ספירת העומר.

ת. אין שום איסור לעבור דירה בימי ספירת העומר ובפרט בארץ ישראל שיש בזה משום ישוב ארץ ישראל.

שירה וזמרה בימי ספירת העומר

ש. אדם שבימי ספירת העומר שר בדרך לימודו והשיר מעורר בו המחשבה בתורה.

ת. אין קפידא.

עושים הכנסת ספר תורה בימי ספירת העומר האם מותר לעשות תזמורת ורקודים ומחולות.

ת. אין ראוי.

ש. אם עושין סיום מסכת בתלמוד תורה (חיידר) ונותן לה חשקת התורה האם מותר לעשות תזמורת בימי ספירת העומר.

ת. אין ראוי.

ש. הרב בקהילה שלו שכח באחד הימים של ספירת העומר לספור ספירת העומר, והוא רגיל לספור בקול רם ואיכא בזה כבוד התורה ובזיון אם לא יספור אי שרי לסמוך על מ"ש הראושנים והובא בשו"ע סי' תפט ס"ח כל יום היא מצוה בפני עצמה.

ת. הוא לא צריך להתבייש ויכול לומר ששכח.

(אשיחה ה"ב)

והתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים (אבות ו, ו)

מיעוט שיחה

נשאל רבינו אם מותר לספר סיפורים באמצע הלימוד אם אין בזה משום ביטול תורה, והשיב שהכל לפי הענין לפעמים שזה מועיל לתורה. עי' ארחות יושר סי' ב' בשם החזו"א שגדר דברים בטלים שאם מדבר עשרה דקות כבר צריך להיות איכפת לו, וע"ש שהביא בשם הגר"א בפירוש מיעוט שיחה הכונה להיפך בחיוב, לחייב מיעוט שיחה. שאם ילמוד אדם הרבה בלי הפסק דעתו תתבלבל עליו. וע"כ בכדי לאוקמי גירסא, צריך הוא מזמן לזמן לשיחה קלה.

ענוה

כותב רבינו, באמת כל המריבות בבתים ושאינן שלום בית שמצוי מאד בזמנינו רובן ככולן באין ע"י גאווה ואם כל אחד היה מחזיק בענוה ולא היה אכפת לו על כבודו ועל גאותו היה רוב המחלוקת מסתדרים בשלום דוק ותשכח שהענוה אמיתית היא רפואה בדוקה ואמיתית לרוב הבעיות שיש בזמנינו והשי"ת יערה עלינו רוח טהרה ממרום שנזכה לענוה אמיתית.

(מנחת תודה)

לקבלת הגליון ניתן לשלוח בקשה במייל: 0573145900@okmail.co.il או בפקס: 077-2092005

נשמח לקבל הערות והארות וכן עובדות ושו"ת מרבינו

להנצחות ולתרומות: 053-3145900 כתובת: ר' יהודה הנשיא 52 בני-ברק